

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ**

ĐẠNG ĐÌNH ĐỨC

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CÁC KHU CÔNG NGHIỆP
TẠI VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM MIỀN TRUNG**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HUẾ - NĂM 2020

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ**

ĐẶNG ĐÌNH ĐỨC

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CÁC KHU CÔNG NGHIỆP
TẠI VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM MIỀN TRUNG**

**Ngành: Quản trị kinh doanh
Mã số: 9340101**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN TRỊ KINH DOANH

Người hướng dẫn khoa học

- 1. PGS.TS. NGUYỄN VĂN PHÁT**
- 2. TS. HỒ KỶ MINH**

HUẾ - NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng cá nhân tôi. Tất cả các dữ liệu và trích dẫn trong luận án đều có nguồn gốc rõ ràng. Các nội dung và kết quả nghiên cứu trong luận án được tổng hợp, phân tích và thực hiện một cách trung thực và phù hợp với bối cảnh thực tế.

Nghiên cứu sinh

Đặng Đình Đức

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Trường Đại học Kinh tế, Đại học Huế, Khoa Quản trị Kinh doanh, Bộ môn Quản trị Kinh doanh Tổng hợp, Phòng Đào tạo và các phòng, đơn vị có liên quan của Trường Đại học Kinh tế, Đại học Huế đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện nghiên cứu luận án. Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Nguyễn Văn Phát và TS. Hồ Kỳ Minh là những người hướng dẫn khoa học đã tận tâm hướng dẫn, động viên và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu luận án.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo và các anh, chị công tác tại Viện Nghiên cứu Phát triển Kinh tế - Xã hội Đà Nẵng, các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và các chuyên gia, nhà khoa học đã tạo điều kiện, hỗ trợ và giúp đỡ tôi trong quá trình thu thập dữ liệu và thực hiện nghiên cứu luận án.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn đến gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã luôn động viên, ủng hộ, giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi nhất cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu luận án của mình.

Xin chân thành cảm ơn tất cả!

Nghiên cứu sinh

Đặng Đình Đức

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
PHẦN I: MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Câu hỏi nghiên cứu	3
3. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Phương pháp nghiên cứu.....	4
6. Đóng góp của luận án.....	5
7. Kết cấu của luận án	5
PHẦN II: NỘI DUNG VÀ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	7
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI.....	7
1.1. Các nghiên cứu của nước ngoài	7
1.2. Các nghiên cứu trong nước	11
1.3. Khoảng trống rút ra từ tổng quan các công trình nghiên cứu liên quan đề tài	14
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN CÁC KHU CÔNG NGHIỆP.....	16
2.1. Tổng quan về khu công nghiệp	16
2.1.1. Khái niệm, đặc điểm và phân loại	16
2.1.2. Vai trò của khu công nghiệp	18
2.2. Phát triển khu công nghiệp trong vùng kinh tế trọng điểm.....	20
2.2.1. Khái quát về vùng kinh tế trọng điểm.....	20
2.2.2. Các lý thuyết kinh tế có liên quan đến phát triển KCN	22
2.2.3. Nội dung phát triển khu công nghiệp trong vùng kinh tế trọng điểm.....	25
2.2.4. Các tiêu chí đánh giá sự phát triển KCN vùng KTTĐ.....	29
2.2.5. Vai trò của phát triển KCN trong phát triển vùng KTTĐ.....	33

2.2.6. Các nhân tố tác động đến phát triển KCN	34
2.3. Kinh nghiệm phát triển KCN và bài học cho vùng KTTĐ miền Trung	39
2.3.1. Kinh nghiệm quốc tế và trong nước.....	39
2.3.2. Bài học tham khảo cho vùng KTTĐ miền Trung	43
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	45
CHƯƠNG 3: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN NGHIÊN CỨU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	46
3.1. Vùng kinh tế trọng điểm miền Trung.....	46
3.1.1. Điều kiện tự nhiên vùng KTTĐ miền Trung	47
3.1.2. Tiềm năng, thế mạnh và hạn chế của vùng KTTĐ miền Trung	48
3.1.3. Đặc điểm kinh tế - xã hội của vùng KTTĐ miền Trung.....	49
3.2. Phương pháp nghiên cứu.....	52
3.2.1. Cách tiếp cận nghiên cứu	52
3.2.2. Phương pháp thu thập thông tin dữ liệu.....	53
3.2.3. Phương pháp phân tích.....	55
3.2.4. Khung phân tích nghiên cứu	59
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	59
CHƯƠNG 4: KẾT QUẢ ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN CÁC KHU CÔNG NGHIỆP TẠI VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM MIỀN TRUNG	61
4.1. Thực trạng phát triển các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung về số lượng	61
4.1.1. Quy mô và tình trạng hoạt động của các KCN trong Vùng.....	61
4.1.2. Hiện trạng thu hút đầu tư	65
4.1.3. Đóng góp của KCN với tăng trưởng kinh tế địa phương.....	70
4.2. Thực trạng phát triển các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung về chất lượng	73
4.2.1. Phát triển khoa học công nghệ	73
4.2.2. Năng suất lao động và hiệu quả sử dụng đất trong KCN.....	75
4.2.3. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế địa phương.....	78
4.3. Thực trạng phát triển các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung về hệ thống	79
4.4. Thực trạng nhân tố tác động phát triển KCN tại vùng KTTĐ miền Trung.....	81
4.4.1. Phân tích định tính	81
4.4.2. Phân tích định lượng	99
4.5. Đánh giá chung thực trạng phát triển các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung....	103

4.5.1. Những kết quả đạt được	103
4.5.2. Hạn chế.....	104
4.5.3. Nguyên nhân của các hạn chế	108
KẾT LUẬN CHƯƠNG 4.....	110
CHƯƠNG 5: ĐỊNH HƯỚNG GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CÁC KHU CÔNG NGHIỆP TẠI VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM MIỀN TRUNG.....	111
5.1. Bối cảnh quốc tế và trong nước ảnh hưởng đến việc phát triển các KCN vùng KTTĐ miền Trung.....	111
5.1.1. Bối cảnh quốc tế.....	111
5.1.2. Bối cảnh trong nước	114
5.1.3. Bối cảnh vùng KTTĐ miền Trung	116
5.2. Giải pháp phát triển các KCN vùng KTTĐ miền Trung đến năm 2025	119
5.2.1. Nhóm giải pháp thúc đẩy nâng cao hiệu quả kinh tế, hiệu quả hệ thống của các KCN	119
5.2.2. Nhóm giải pháp thúc đẩy nâng cao khả năng cạnh tranh và thu hút đầu tư của các KCN	130
5.2.3. Nhóm giải pháp về tổ chức, quản lý và thực thi các chính sách hỗ trợ cho các KCN	134
KẾT LUẬN CHƯƠNG 5.....	137
PHẦN III: KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	138
1. Kết luận	138
2. Kiến nghị.....	141
2.1. Đối với các tỉnh, thành phố trong vùng kinh tế trọng điểm miền Trung	141
2.2. Đối với Hội đồng vùng kinh tế trọng điểm miền Trung	142
2.3. Đối với Chính phủ.....	142
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC LIÊN QUAN	144
ĐÃ CÔNG BỐ	144
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	145
PHỤ LỤC	151

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ASEAN	: Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á
BQ	: Bình quân
CD	: Cao đẳng
CHLB	: Cộng hòa liên bang
CN	: Công nghiệp
CNH - HĐH	: Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CCN	: Cụm công nghiệp
Cluster	: Cụm liên kết ngành
CT-PPP	: Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương
ĐH	: Đại học
ĐVT	: Đơn vị tính
EU	: Liên minh châu Âu
EWEC	: Hành lang kinh tế Đông - Tây
FTA	: Hiệp định thương mại tự do
FDI	: Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội
GMS	: Tiểu vùng sông Mê Kông
GRDP	: Tổng sản phẩm trên địa bàn
GTSX	: Giá trị sản xuất
GTXK	: Giá trị xuất khẩu
IMF	: Quỹ tiền tệ quốc tế
KCN	: Khu công nghiệp
KCX	: Khu chế xuất
KCNC	: Khu công nghệ cao
KKT	: Khu kinh tế
KTTĐ	: Kinh tế trọng điểm
KT-XH	: Kinh tế - xã hội

LĐ	: Lao động
NS	: Ngân sách
OECD	: Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế
PCI	: Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh
PPP	: Đối tác công tư
UNIDO	: Tổ chức Phát triển Công nghiệp của Liên hợp quốc
USD	: Đồng đô la Mỹ
WTO	: Tổ chức thương mại thế giới
XDCB	: Xây dựng cơ bản
XK	: Xuất khẩu

DANH MỤC BẢNG

	Trang
Bảng 2.1: Bảng tổng hợp các tiêu chí đánh giá sự phát triển KCN	33
Bảng 3.1: Một số chỉ tiêu thống kê kinh tế - xã hội vùng KTTĐ miền Trung năm 2018.....	53
Bảng 4.1: Số lượng và diện tích các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung lũy kế đến 31/12/2018.....	62
Bảng 4.2: So sánh quy mô KCN các vùng KTTĐ lũy kế đến 31/12/2018.....	64
Bảng 4.3: Tình hình thu hút đầu tư vào các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung giai đoạn 2013 – 2018.....	66
Bảng 4.4: Đóng góp vào phát triển kinh tế của các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung giai đoạn 2013 - 2018.....	71
Bảng 4.5: Hiệu quả sử dụng đất của các KCN tại vùng KTTĐ miền Trung	78
Bảng 4.6: Cơ cấu doanh nghiệp theo quy mô vốn tính đến 31/12/2017.....	85
Bảng 4.7: Tình hình vốn đầu tư xây dựng hạ tầng các KCN.....	86
Bảng 4.8: Quy mô vốn đầu tư và vốn đầu tư hạ tầng trên diện tích đất KCN của các vùng KTTĐ và cả nước lũy kế đến 31/12/2018.....	87
Bảng 4.9: Thống kê mô tả các biến trong phân tích	100
Bảng 4.10: Ma trận tương quan giữa các biến	101
Bảng 4.11: Kết quả ước lượng theo mô hình	102